

ด่วนที่สุด
ที่ ศศ ๐๑๐๐.๔/๕๐๕๖

สสค. (eMail)

ส่ง : สสค.

รับที่ : ๕3119/66

8 มี.ค. 2566 เวลา 17.14 น.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปลผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๐๐๖
ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ปฏิญญาดิจิทัลโบราไคย์ (Boracay Digital Declaration) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๓. กรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (Framework for Promoting the Growth of Digital Startups in ASEAN) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๔. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: กรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (Policy Recommendation: Framework for Promoting the Growth of Digital Startups in ASEAN) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๕. แถลงข่าวร่วมสำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง (The 3rd ASEAN Digital Ministers' Meeting and Related Meetings Joint Media Statement) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๖. แนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนและข้อสัญญามาตรฐานของสหภาพยุโรปสำหรับการโอนข้อมูลระหว่างประเทศ (Guide to ASEAN Model Contractual Clauses and EU Standard Contractual Clauses for International Data Transfers พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๗. รายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ของอาเซียน (ASEAN AI Landscape Study Report) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่อง สรุปลผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ในด้านการต่างประเทศ ความมั่นคง และการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

/๑. เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างเอกสารที่จะมีการร่วมลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมให้การลงนาม การรับรอง และการเห็นชอบเอกสารดังกล่าว โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีสาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบไว้ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการได้โดยให้เสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

๑.๒ ฟิลิปปินส์ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ (The 3rd ASEAN Digital Ministers' Meeting หรือ ADGMIN ครั้งที่ ๓) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ซึ่งจัดต่อเนื่องกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ (The 3rd ASEAN Digital Senior Officials' Meeting หรือ ADGSOM ครั้งที่ ๓) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ เกาะโบราโคย์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยมีผู้แทนระดับรัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับมอบหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ ยกเว้นเมียนมา และคูเวตจาได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย สหรัฐอเมริกา และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union : ITU) รวมทั้งเลขาธิการอาเซียน เข้าร่วมการประชุมฯ

๑.๓ นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติการเดินทางของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๓ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ทั้งนี้ ในส่วนของการประชุม ADGSOM ครั้งที่ ๓ มีปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. สาระสำคัญของการประชุมฯ

ฟิลิปปินส์ทำหน้าที่ประธานการประชุมฯ และสิงคโปร์ทำหน้าที่รองประธานการประชุมฯ โดยมีผู้แทนระดับรัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับมอบหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ ยกเว้นเมียนมา และคูเวตจาได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย สหรัฐอเมริกา และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union : ITU) รวมทั้งเลขาธิการอาเซียน เข้าร่วมการประชุมฯ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ การร่วมแลกเปลี่ยนความก้าวหน้าการพัฒนาทางด้านดิจิทัลในภูมิภาคอาเซียน

ภายใต้หัวข้อหลัก คือ การผนึกกำลังสู่อนาคตดิจิทัลที่ยั่งยืน (Synergy Towards a Sustainable Digital Future) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลงและแลกเปลี่ยนมุมมองภายใต้หัวข้อย่อยดังกล่าว ซึ่งได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมด้านดิจิทัล การส่งเสริมความร่วมมือตามแผนแม่บทอาเซียนด้านดิจิทัล ค.ศ. ๒๐๒๕ (ASEAN Digital Masterplan 2025: ADM 2025) และแบ่งปันข้อมูล การปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลของไทย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล การพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G ในสาขาต่าง ๆ อาทิ สุขภาพและสาธารณสุข

เมืองอัจฉริยะ เกษตรกรรม การศึกษา และอุตสาหกรรม รวมถึงเทคโนโลยีอุบัติใหม่ อาทิ เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำถึงความท้าทายในระดับภูมิภาคและระดับโลกเกี่ยวกับผลกระทบจากภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มาพร้อมกับการเร่งการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัล อาทิ ปัญหาข่าวปลอม (Fake News) และปัญหาการหลอกลวงผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญระดับภูมิภาคที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการและต้องอาศัยความร่วมมือแบบบูรณาการในการป้องกันภัยดังกล่าว

๓.๒ การผลักดันประเด็นสำคัญเร่งด่วนของไทย

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในการประชุม ADGSOM ครั้งที่ ๓ ได้ผลักดันข้อเสนอการจัดตั้งคณะทำงานด้านการต่อต้านการหลอกลวงออนไลน์ของอาเซียน (ASEAN Working Group on Anti - Online Scam (WG - AS) โดยได้เสนอร่างเอกสารแนวคิดเพื่อแก้ไขปัญหาแก๊งอาชญากรรมที่หลอกลวงประชาชนในรูปแบบ call center ในภูมิภาค โดยเสนอให้มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านโทรคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างการตระหนักรู้ให้แก่สาธารณชนในการป้องกัน และรับมือกับปัญหาการหลอกลวงผ่านสื่อออนไลน์ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดการกับภัยคุกคามดังกล่าว ตลอดจนสร้างระบบนิเวศดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และยั่งยืน

สำหรับข้อเสนอกิจกรรมความร่วมมือภายใต้คณะทำงานฯ ได้แก่

(๑) การประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการหลอกลวงออนไลน์ (Anti - Online Scam) ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (๒) การสร้างเครือข่ายอาเซียนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำมาตรการเพื่อปกป้องประชาชนจากการหลอกลวงทางออนไลน์ (๓) การดำเนินการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหา Online scam ผ่านการจัดเวทีหารือแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันเพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าว และ (๔) การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดยที่ประชุม ADGSOM ครั้งที่ ๓ และ ADGMIN ครั้งที่ ๓ ได้สนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวของไทย พร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการแจ้งเวียนร่างเอกสารแนวคิดฯ ให้องค์กรอาเซียนสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อไป

๓.๓ การรายงานผลการดำเนินงานสำคัญปี ๒๕๖๕ ที่ประชุมฯ รับทราบผลงานความสำเร็จของโครงการสำคัญ ประจำปี ๒๕๖๕ ดังนี้ (๑) รายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ของอาเซียน (ASEAN AI Landscape Study Report) (๒) แนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนและข้อสัญญามาตรฐานของสหภาพยุโรปสำหรับการโอนข้อมูลระหว่างประเทศ (Guide to ASEAN Model Contractual Clauses and EU Standard Contractual Clauses for International Data Transfers) (๓) กรอบการดำเนินงานของศูนย์ประสานงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ของอาเซียน (Operational Framework ASEAN Computer Emergency Response Team (ASEAN CERT)) และ (๔) โครงการ ASEAN Guidelines detailing Quality of Experience (QoE) Framework

๓.๔ การรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (ASEAN Cybersecurity Coordinating Committee Meeting : ASEAN Cyber - CC) ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการแลกเปลี่ยนพัฒนาการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในระดับประเทศ รวมถึงการดำเนินงานขององค์กรอาเซียนรายสาขาที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของภูมิภาค โดยในส่วนของกรอบการประชุมสภาปฏิบัติการอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่าย (ASEAN Network Security Action Council: ANSAC) ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนดิจิทัลมีกิจกรรมและการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ โครงการ

ศูนย์ความร่วมมืออาเซียน – ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และบริการดิจิทัล ที่นาเชือก (Project for Enhancing ASEAN - Japan Capacity Building Programme for Cybersecurity and Trusted Digital Services) เสนอโดยประเทศไทย

๓.๕ การอนุมัติงบประมาณ ประจำปี ๒๕๖๖ จากกองทุน ASEAN ICT Fund สำหรับดำเนินงานโครงการภายใต้กรอบการประชุม ADGSOM และกรอบการประชุมสภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน (ASEAN Telecommunications Regulators' Council: ATRC) จำนวน ๑๓ โครงการ เป็นเงินจำนวน ๔๑๙,๗๗๐ เหรียญสหรัฐฯ โดยไทยได้รับการอนุมัติจำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการ Towards ASEAN regional analysis: ASEAN Guidelines and Preparation on conducting digital statistics for economy - wide CGE database and bridging - digital - divide integrated simulation เป็นเงินจำนวน ๕๗,๙๐๐ เหรียญสหรัฐฯ

๓.๖ เอกสารผลลัพธ์สำคัญของการประชุมฯ ที่ประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๓ ได้มีการรับรอง ให้ความเห็นชอบ และรับทราบเอกสาร จำนวน ๖ ฉบับ ประกอบด้วย

๓.๖.๑ เอกสารที่รับรอง จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่

๑) ปฏิญญาดิจิทัลโบราไคย์ (Boracay Digital Declaration)

(๑) ปฏิญญาฯ เป็นเอกสารที่มุ่งขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทอาเซียนด้านดิจิทัล ค.ศ. ๒๐๒๕ (ASEAN Digital Masterplan 2025: ADM 2025) แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ และผลลัพธ์การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ และ ๔๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้ความสำคัญกับการบูรณาการนโยบายและการดำเนินงานในทุกประชาคมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ ดังนี้ การเป็นสังคมดิจิทัลที่ครอบคลุมทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียน การสร้างความเชื่อมโยงด้านดิจิทัล การปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืน ความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และความเป็นส่วนตัวของข้อมูล การดำเนินการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และภาคีที่มีความสนใจร่วมกัน

(๒) เอกสารฉบับที่ได้รับการรับรองมีการปรับแก้ไขและเพิ่มเติมถ้อยคำจากฉบับร่างที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ อาทิ การแบ่งปันความรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อตอบสนองความต้องการบริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตการปรับปรุงนโยบายและกรอบการกำกับดูแลด้านไอซีทีตามแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศและมาตรฐานสากล ความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ประสานงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ การดำเนินการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาและ ITU โดยถ้อยคำที่ปรับแก้ไขดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับการดำเนินการตามแผนแม่บท ADM 2025 และการพัฒนาด้านดิจิทัลของประเทศไทย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๖.๒ เอกสารที่ให้ความเห็นชอบ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

๑) กรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (Framework for Promoting the Growth of Digital Startups in ASEAN) เป็นกรอบการดำเนินงานฯ ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานตามความสมัครใจและไม่มีผลผูกพัน โดยระบุถึงปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัล ๖ เสาหลัก ได้แก่ ความสามารถ การศึกษา ความเชื่อมโยง สภาพแวดล้อมทางกฎหมาย โครงสร้างพื้นฐาน และเงินทุน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

/๒) ร่างข้อเสนอแนะ...

๒) ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: กรอบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลในอาเซียน (Policy Recommendation: Framework for Promoting the Growth of Digital Startups in ASEAN) เป็นเอกสารที่ระบุถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อลดช่องว่างของการพัฒนาและสนับสนุนการพัฒนาระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัล (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓) แถลงข่าวร่วมสำหรับการประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง (The 3rd ASEAN Digital Ministers' Meeting and Related Meetings Joint Media Statement)

(๑) แถลงข่าวร่วมฯ เป็นเอกสารที่ระบุถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาด้านดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนตามแผนแม่บท ADM 2025 และการขับเคลื่อนตามแผนงานของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็น อาทิ การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัล การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอุบัติใหม่ การพัฒนาระบบนิเวศ 5G ความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ความพยายามในการจัดตั้ง ASEAN Regional CERT การส่งเสริมการไหลเวียนข้อมูลข้ามพรมแดนที่ปลอดภัย และการจัดกิจกรรมฝึกอบรมด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ตลอดจนการยกระดับความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา

(๒) เอกสารฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบมีการปรับแก้ไขและเพิ่มเติมถ้อยคำจากฉบับร่างที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ อาทิ การแก้ไขวันที่ของการประชุมฯ และชื่อของรองประธานการประชุมฯ รวมทั้งการเพิ่มเติมถ้อยคำเกี่ยวกับความก้าวหน้าและแผนงานในการดำเนินการความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และ ITU ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างอาเซียนและคู่เจรจา และสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บท ADM 2025 และการพัฒนาด้านดิจิทัลของประเทศโดยรวม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๓.๖.๓ เอกสารที่รับทราบ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

๑) แนวทางปฏิบัติร่วมระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียนและข้อสัญญามาตรฐานของสหภาพยุโรปสำหรับการโอนข้อมูลระหว่างประเทศ (Guide to ASEAN Model Contractual Clauses and EU Standard Contractual Clauses for International Data Transfers เป็นเอกสารส่วนที่ ๑ ที่เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างข้อสัญญาต้นแบบของอาเซียน (ASEAN MCCs) และข้อสัญญามาตรฐานของสหภาพยุโรป (EU SCCs) ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสะดวกคล่องทางกฎหมาย กฎระเบียบด้านการคุ้มครองข้อมูลของภูมิภาคอาเซียนและสหภาพยุโรป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๒) รายงานการศึกษาภูมิทัศน์ปัญญาประดิษฐ์ของอาเซียน (ASEAN AI Landscape Study Report) เป็นเอกสารการศึกษายุทธศาสตร์ ขั้วริเริ่ม และกรอบธรรมาภิบาลด้านปัญญาประดิษฐ์ (เอไอ) ของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงประเทศอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการจัดทำธรรมาภิบาลด้านเอไอสำหรับอาเซียน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๓.๖.๔ สำหรับร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศว่าด้วยสาขาความร่วมมือด้านดิจิทัล (Memorandum of Understanding between the Governments of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations and the International Telecommunication Union in the Field of Digital Cooperation) เนื่องจาก ITU อยู่ระหว่างการพิจารณาร่างเอกสารดังกล่าว ดังนั้น ที่ประชุมฯ จึงยังไม่มีผลการลงนามเอกสารฉบับดังกล่าว

๓.๗ การประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๓ กับคู่เจรจา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย สหรัฐอเมริกา และ ITU ที่ประชุมฯ แสดงความยินดีและให้ความเห็นชอบต่อแผนงานความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาข้างต้น โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับความร่วมมือด้านดิจิทัล การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การแสวงหาเทคโนโลยีอุบัติใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ และการพัฒนาศักยภาพในระดับภูมิภาคเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในโลกไซเบอร์ โดยมุ่งเน้นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนแม่บท ADM 2025 นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ เน้นย้ำถึงการส่งเสริมเวทีการหารือเชิงนโยบายและการกำกับดูแลระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาและหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ตลอดจนการสร้างความมีส่วนร่วมกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการด้านดิจิทัลอย่างครอบคลุมและยั่งยืนต่อไป

๓.๘ การจัดการประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๔

สิงคโปร์จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๔ ซึ่งมีกำหนดการจะจัดขึ้นในช่วงต้นปี ๒๕๖๗

๔. การหารือทวิภาคี

นอกจากการประชุมดังกล่าวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ และปลัดกระทรวงฯ ได้หารือทวิภาคีกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจา ดังนี้

๔.๑ การหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ระหว่างการประชุม ADGMIN ครั้งที่ ๓ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑.๑ สหรัฐอเมริกา ไทยและสหรัฐอเมริกาได้หารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลทิศทางการพัฒนาด้านดิจิทัลที่สำคัญของประเทศ และประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญและต้องการผลักดัน อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การเชื่อมโยงโครงข่ายผ่านระบบ OpenRAN การพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัล ความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ การจัดการปัญหาการหลอกลวงออนไลน์ (Anti - Online Scam) และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัล

๔.๑.๒ มาเลเซีย ไทยและมาเลเซียได้หารือในประเด็น อาทิ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ เทคโนโลยี 5G การจัดการปัญหาการหลอกลวงออนไลน์ (Anti - Online Scam) การพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนของทั้งสองฝ่าย

๔.๑.๓ ญี่ปุ่น ไทยและญี่ปุ่นได้มีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในประเด็น อาทิ การพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G เพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมการเชื่อมโยงการเชื่อมโยงโครงข่ายผ่านระบบ OpenRAN และการแสดงความขอบคุณและความยินดีต่อความสำเร็จของโครงการศูนย์ความร่วมมืออาเซียน - ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (ASEAN - Japan Cybersecurity Capacity Building Centre: AJCCBC) ซึ่งดำเนินการโดยประเทศไทย

๔.๑.๔ จีน ไทยและจีนได้หารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลความร่วมมือด้านดิจิทัล อาทิ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัล โดยไทยได้แจ้งความก้าวหน้าในการเตรียมการจัดการประชุมคณะทำงานร่วมไทย - จีน ด้านความร่วมมือในสาขาเศรษฐกิจดิจิทัล (Thailand - China Ministerial Dialogue on Digital Economy Cooperation) ครั้งที่ ๒ ณ ประเทศไทย ซึ่งคาดว่าจะจัดในช่วงปลายปี ๒๕๖๖ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ และการส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนของทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้

/จีนขอรับ...

จีนขอรับการสนับสนุนเสียงจากไทยในการลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งรองเลขาธิการขององค์การโทรคมนาคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific Telecommunity: APT) วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๔ – ๒๐๒๖ และขอบคุณประเทศไทยที่ให้การสนับสนุนเงินในการเลือกตั้งตำแหน่งสมาชิกสภาบริหารของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และคณะกรรมการกฎข้อบังคับวิทยุ (The Radio Regulations Board)

๔.๒ การหารือทวิภาคีของปลัดกระทรวงฯ ในระหว่างการประชุม ADGSOM ครั้งที่ ๓
สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๒.๑ สหรัฐอเมริกา ไทยและสหรัฐฯ ได้หารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยี 5G และโครงสร้างพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ การส่งเสริมความร่วมมือด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการสร้างเสถียรภาพด้านดิจิทัล ซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของไทยนั้นได้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ สหรัฐฯ ยินดีให้การสนับสนุนอาเซียนและไทยด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยเน้นถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร รวมถึงการต่อต้านปัญหาการหลอกลวงทางสื่อออนไลน์

๔.๒.๒ ฟิลิปปินส์ ไทยและฟิลิปปินส์ได้หารือเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการจัดทำบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งฟิลิปปินส์ และเร่งรัดการลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อสร้างความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างกัน อาทิ ความเชื่อมโยงด้านดิจิทัล รัฐบาลดิจิทัล ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เทคโนโลยีอุบัติใหม่ และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๔.๒.๓ อินโดนีเซีย ไทยและอินโดนีเซียได้ร่วมหารือในประเด็นความร่วมมือด้านดิจิทัลที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญและต้องการผลักดัน อาทิ การกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล บริการดิจิทัล การจัดการปัญหาการหลอกลวงออนไลน์ (Anti - online scam) ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการเตือนภัยเพื่อวางมาตรการเชิงป้องกัน การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการสร้างความตระหนักรู้ด้านดิจิทัล รวมถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจสำหรับประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการระหว่างสองประเทศ อาทิ ปัญหาการหลอกลวงทางออนไลน์ และทั้งสองฝ่ายมีความสนใจจะจัดทำบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัลต่อไป

๔.๒.๔ สภาธุรกิจสหรัฐอเมริกา - อาเซียน (US - ASEAN Business Council: USABC) ไทย และ USABC ได้หารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันในประเด็นเทคโนโลยี 5G และความมั่นคงทางไอซีที และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดย USABC ยินดีสนับสนุนไทยและอาเซียนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงความร่วมมือด้านดิจิทัลอื่น ๆ ที่มีความสนใจร่วมกัน

๕. บทบาทของคณะผู้แทนไทย

๕.๑ การประชุมครั้งนี้ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการเร่งรัดการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืน โดยเฉพาะการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ และได้ผลักดันข้อเสนอการจัดตั้งคณะทำงานด้านการต่อต้านการหลอกลวงออนไลน์ (Working Group on Anti - Online Scam) ผ่านกลไกอาเซียนที่มีอยู่เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการและรับมือกับปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพในภูมิภาคอาเซียนต่อไป

๕.๒ ประเทศไทยได้มีบทบาทนำในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินโครงการศูนย์ความร่วมมืออาเซียน - ญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (AJCCBC) ที่ตั้งอยู่ ณ ประเทศไทย โดยได้ยกระดับการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ครอบคลุมถึงการสร้างบริการดิจิทัลที่น่าเชื่อถือ

/ผ่านข้อเสนอ...

ผ่านข้อเสนอโครงการศูนย์ความร่วมมืออาเซียน - ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และบริการดิจิทัล ที่น่าเชื่อถือ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นจะให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๓ - ๒๐๒๗ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการยกระดับขีดความสามารถด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการบริการดิจิทัลให้กับบุคลากรของไทย และสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ระหว่างอาเซียนและญี่ปุ่น รวมทั้งภาคีภายนอก

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบสรุปผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๙๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : natthaleeya.na@mdes.go.th